

298140 - Ramazan ayının İbadet için seçilmesinin hikmeti

Soru

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem, neden Ramazan ayını ibadet için seçmiştir?

Detaylı cevap

Birincisi: Yüce Allah, her şeyi bilen ve hikmet sahibidir. Mümin olan kimse bu hikmeti bilir veya bilmeyebilir. Mümin kimse meleklerin yüce Allah'a dediklerini der: "Seni bütün eksikliklerden uzak tutarız. Senin bize öğrettiklerinden başka bizim hiçbir bilgimiz yoktur. Şüphesiz her şeyi hakkıyla bilen, her şeyi hikmetle yapan sensin" dediler." Bakara/32

Yüce Allah bazı zamanları diğer zamanlardan daha faziletli kılar, bazı yaratıkları diğerlerinden daha faziletli kılar. Allah dilediğini rahmetiyle has kılar.

Bizler kesin bir şekilde Ramazan ayının neden ibadet için seçildiğini bilemeyiz.

Her şeyi yaratan ve herşeyin sahibi yüce Allah; zamanı yaratmış, ve zamanın bir kısmını diğer kısmından daha üstün kılmıştır. Yerleri yaratmış bazı yerleri diğer yerlerden daha üstün kılmıştır. İnsanları yaratmış bazı insanları diğer insanlardan daha üstün kılmıştır. Bu konular Allah'ın yüceliğindedir. Kimse bunun gerçeğini idrak edemez. Yüce Allah şöyle dedi: "Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir. Allah, meleklerden de resûller seçer, insanlardan da. Şüphesiz Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir. Onların önlerindeki de (yaptıklarını da), arkalarındaki de (yapacaklarını da) bilir. Bütün işler hep Allah'a döndürülür." Hac/74-76

Başka bir ayette: "Dini dosdoğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!" diye Nûh'a emrettiğini, sana vahyettiğini, İbrâhim'e, Mûsâ'ya ve İsâ'ya emrettiğini size de din kıldı. Fakat sizin kendilerini çağırdığınız şey (İslâm dini), Allah'a ortak koşanlara ağır geldi. Allah, ona dilediğini seçer. İçtenlikle kendine yönelenleri de ona ulaştırır.(Şura/13)

Başka bir ayette: Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer. Onların ise seçim hakkı yoktur. Allah, onların ortak koştuklarından uzaktır ve yücedir.” Kasas/68

İbn Kayyim Rahimehullah şöyle dedi: “ Yani bu seçim onlara ait değildir. Seçim sadece Allah’a mashesustur. O kullardan istediğini seçer. Ondan başka yaratıcı ve seçici yoktur. Şüphesiz yüce Allah seçtiği kişiyi, rızasının nerde olduğunu çok iyi biliyor. Seçmeye uygun olanı veya olmayı O daha iyi bilir. Hiç kimse bu seçimde ona ortak olamaz.”

“İnsanların durumunu düşündüğünde yüce Allah’ın yaptığı seçimlerle O’nun ne kadar yüce ne kadar hikmet sahibi olduğunu göreceksin. O’nun hikmeti, ilmi ve kudreti ne kadar mükemmel olduğunu farkına varacaksın. O’ndan başka hakkıyla ilah olmayan Allah’ın hiçbir ortağı yoktur. Onun yarattığı gibi, onun seçtiği gibi ve onun tedbir yaptığı gibi kimse yoktur.

Varlıkta görülen bu seçim, tedbir ve tahsis yüce Rabbimizin en büyük ayetlerinden olup tek olduğunun en büyük kanıtlarındandır. Ayrıca onun sıfatlarının mükemmel olduğu ve peygamberlerinin sadık olduklarına delildir.

Yüce Allah yedi kat gök yaratmış en üst katı yakın olan meleklerin karargahı olarak tahsis etmiştir. Ayrıca bu gök katını kendisinin Arş ve Kursisine yakın kılmıştır. Bu katta istediğini yerleştirmiştir. Böylece bu gök katının diğer gök katların üzerinden bir üstünlük ve özellik kılmıştır.

Göklerin eşit olmasıyla birlikte en üst kata yapılan özelleştirme ve tahsis, yüce Allah’ın mükemmel kudretine ve hikmetine delalet eder. Şüphesiz O istediğini yaratır ve istediğini seçer.

Yüce Allah Firdevs cennetini diğer cennetler üzerine üstün kılmıştır. Ayrıca kendi Arşını bu cennete tavan yapmıştır. Bazı kaynaklara göre “Yüce Allah bu cennetin ağaçlarını kendi eliyle dikmiş ve en seçkin kulları için seçmiştir”

Allah’ın özel seçimlerinden biriside Cebrail, Mikail ve İsrail meleklerini diğer meleklerin üzerine üstün kılmasıdır. Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dua ederdi: “Ey Cibrail,

İsrafil ve Mikail'in rabbi olan Allah'ım! Ey gökleri ve yeri yaratan Allahım! Ey gaybı ve görülen her şeyi bilen Allah'ım! Sen kulların ihtilafa düştükleri konularda hükmedersin, beni hak ve doğru yola ilet! Şüphesiz sen dilediğini dosdoğru yola iletirsin."

Bu üç meleğin zikredilmesi, onların diğer meleklerin üzerinden üstün kılınmaları ve seçilmeleri yüzündendir. yüce Allah'ın onları kendine yakın kılmıştır. Cebrail kalp ve ruhlara hayat veren vahyie getiren melek, Mikail yerlerin, hayvanların ve bitkilerin hayatı olan yağmurlardan sorumlu melektir. İsrafil sura üflediğinde ölülerin hayat bulacağı ve kabirlerinden çıkmalarına neden olan melektir. (zadulmead 1/42)

Üstün kılma konulardan biride; bazı günleri ve ayları diğer zamanların üzerinde üstün kılması, Ramazan ayının son on gecesini diğer gecelere üstün kılması ve Kadir gecesini bin aydan üstün kılmasıdır.

Bundan amaç yüce Allah her yaratıkların her cinsinden en güzelini en hoşunu seçmiştir. Kendine seçmiş ve razı olmuştur. Zira O güzeldir sadece güzeli sever amellerden, sözlerden ve sadakalardan sadece güzel olanı kabul eder. Güzeli olan şeyler Allah'ın seçtikleridir. (zadulmead 1/54-57-64)

İkincisi:

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in Ramazan ayını ibadet ve oruca tahsis etmesi.

Şayet bu tahsis peygamberlikten sonrası için soruluyorsa şüphesiz bu tahsisi Allah tarafından indirilen vahiy ile olmuştur ve yüce Allah kullarına bu ay içerisinde daha fazla oruç tutmaları ve ibadet etmelerini seçmiştir.

Şayet Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem peygamberlikten önce bu ayda Hira mağarasında inzivaya çekilip ibadetle meşgul olmasının hikmeti soruluyorsa bununla ilgili detaylar hakkında bilgimiz yoktur. Nitekim bununla ilgili bilgi veya bilgisizliğin üzerine herhangi bir hüküm inşa edilemez. Çünkü din ve şariat sadece peygamberlikten sonraki hükümler için geçerlidir. Peygamberlikten önce olan konulardan sorumlu değiliz.

Bazı ilim ehli, peygamberlikten önceki bu durum İbrahim aleyhisselamın dini kalıntılarından olma ihtimalini öne sürmüşlerdir. Nitekim hanif dini üzerinde olanlar İbrahim milletine tabi olarak Allah'a ibadet ederlerdi.

Alim el Tahir bin Aşur Rahimehullah şöyle dedi: "Ramazan ayı diğer ayların arasından seçilmesinin sebebi Kur'an-ı Kerimin bu ayda indirilmiş olmasıdır.

Sonuç olarak Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem Hira mağarasında inzivaya çekilmesi ve ibadetle meşgul olması Allah'ın ilhamıyla olmuş ve Hanif dini kalıntılarıyla hareket etmiştir. Ramazan ayında vahiy indirildikten sonra yüce Allah islam ümmetini bu ayda oruç tutmalarını emretmiştir. (el Tahrir vettenvir 2/173)

En iyisini Allah bilir.